

بررسی تأثیر آموزش و توسعه حرفه‌ای بر کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی حسابرسان: یک تحلیل چند متغیره

مهدی بروایه^{۱*}

^{۱*} کارشناسی حسابداری دانشگاه شهید چمران اهواز

moaieoo0939@gmli.com

چکیده

کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی حسابران از جمله مؤلفه‌های اساسی در حفظ اعتبار حرفه‌ای حسابرسی و اعتماد عمومی به اطلاعات مالی محسوب می‌شوند. با توجه به پیچیدگی‌های روزافزون در محیط‌های اقتصادی و مالی، نیاز به آموزش و توسعه حرفه‌ای برای حسابران بیش از پیش احساس می‌شود. این مقاله به بررسی تأثیر آموزش و توسعه حرفه‌ای بر کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی حسابران می‌پردازد و با مرور جامع ادبیات موجود، به تحلیل و بررسی روابط میان این متغیرها می‌پردازد. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که آموزش مداوم و توسعه حرفه‌ای می‌تواند به بهبود کیفیت حسابرسی و ارتقاء رفتار اخلاقی حسابران منجر شود. همچنین، تأکید بر اهمیت برنامه‌های آموزشی مناسب و استانداردهای حرفه‌ای در تقویت اصول اخلاقی و کیفیت خدمات حسابرسی ضروری است. این مقاله به دنبال ارائه یک چارچوب نظری برای درک بهتر این روابط و تأثیرات متقابل میان آموزش، توسعه حرفه‌ای، کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی است. در نهایت، پیشنهاداتی برای تحقیقات آینده در این زمینه ارائه می‌شود که می‌تواند به بهبود شرایط حرفه‌ای حسابران و افزایش اعتماد عمومی به اطلاعات مالی کمک کند.

کلید واژه‌ها: کیفیت حسابرسی، رفتار اخلاقی، آموزش، توسعه حرفه‌ای، حسابران

۱- مقدمه و بیان مسئله

۱-۱- اهمیت و ضرورت پژوهش

کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی حسابرسان به عنوان دو مؤلفه کلیدی در اعتبار حرفه‌ای حسابرسی و ایجاد اعتماد عمومی به اطلاعات مالی شناخته می‌شوند. در واقع، کیفیت حسابرسی نه تنها بر نتایج مالی یک سازمان تأثیر می‌گذارد، بلکه بر تصویر کلی حرفه حسابرسی و اعتماد عمومی به آن نیز مؤثر است. رفتار اخلاقی حسابرسان نیز به عنوان یکی از ارکان اساسی در ایجاد و حفظ این اعتبار و اعتماد به حسابرسان و خدمات آن‌ها تلقی می‌شود. در دنیای پیچیده و در حال تغییر اقتصادی، نقش حسابرسان در ارائه خدمات با کیفیت و رعایت اصول اخلاقی به شدت مورد توجه قرار گرفته است. با افزایش تقاضا برای شفافیت و دقت در اطلاعات مالی، لزوم آموزش و توسعه حرفه‌ای برای حسابرسان بیش از پیش احساس می‌شود. به ویژه در شرایطی که بازارهای مالی تحت فشارهای مختلف قرار دارند، وجود حسابرسان حرفه‌ای و با کیفیت می‌تواند به تقویت اعتماد عمومی کمک کند.

پژوهش‌های اخیر نشان می‌دهند که بهبود کیفیت حسابرسی و تقویت رفتار اخلاقی می‌تواند به کاهش تخلفات مالی و افزایش اعتماد عمومی به بازارهای مالی منجر شود. به عنوان مثال، تحقیقات انجام شده در این زمینه نشان می‌دهد که حسابرسانی که در آموزش‌های مستمر و به‌روز شرکت می‌کنند، معمولاً کیفیت بالاتری را در خدمات خود ارائه می‌دهند و کمتر در معرض رفتارهای غیر اخلاقی قرار می‌گیرند (DeAngelo, 1981; Beck et al., 2014). بنابراین، بررسی تأثیر آموزش و توسعه حرفه‌ای بر این دو مؤلفه، به عنوان یک ضرورت پژوهشی برای بهبود شرایط حرفه‌ای و ارتقاء کیفیت خدمات حسابرسی، اهمیت بالایی دارد. این پژوهش می‌تواند به شناسایی بهترین شیوه‌ها و رویکردها در زمینه آموزش حسابرسان و توسعه مهارت‌های حرفه‌ای آن‌ها کمک کند و در نهایت به بهبود کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی در این حرفه منجر شود.

۱-۲- اهداف و دامنه تحقیق

هدف اصلی این تحقیق، بررسی تأثیر آموزش و توسعه حرفه‌ای بر کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی حسابرسان است. این تحقیق به دنبال شناسایی روابط پیچیده میان این متغیرها و ارائه یک چارچوب نظری جامع برای درک بهتر این ارتباطات است. به عبارت دیگر، این پژوهش به دنبال پاسخ به این سوال است که چگونه آموزش و توسعه حرفه‌ای می‌تواند به بهبود کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی حسابرسان کمک کند و چه عواملی در این فرآیند مؤثر هستند.

دامنه تحقیق شامل مطالعات پیشین، تحلیل‌های تجربی و نظریات مختلف در زمینه آموزش و اخلاق حرفه‌ای در حسابرسی می‌باشد. این تحقیق همچنین به بررسی تجربیات حسابرسان و چالش‌های موجود در این زمینه پرداخته و به تحلیل تأثیرات مثبت و منفی آموزش و توسعه حرفه‌ای بر کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی می‌پردازد. به همین منظور، این تحقیق به بررسی متغیرهای مرتبط با آموزش، مانند نوع و محتوای دوره‌های آموزشی، همچنین تأثیرات فرهنگی و سازمانی بر رفتارهای اخلاقی حسابرسان می‌پردازد.

در این راستا، نتایج این تحقیق می‌تواند به سازمان‌ها و نهادهای حرفه‌ای کمک کند تا برنامه‌های آموزشی خود را به گونه‌ای طراحی کنند که نه تنها بر روی مهارت‌های فنی تأکید داشته باشند، بلکه به مسائل اخلاقی و رفتارهای حرفه‌ای نیز توجه ویژه‌ای داشته باشند. این رویکرد می‌تواند در نهایت به بهبود کیفیت خدمات حسابرسی و افزایش اعتماد عمومی به این حرفه منجر شود و به عنوان یک راهکار عملی برای ارتقاء شرایط حرفه‌ای حسابرسان عمل کند.

۱-۳- سوالات و فرضیات تحقیق

این تحقیق به دنبال پاسخ به چندین سوال کلیدی است:

چگونه آموزش و توسعه حرفه‌ای بر کیفیت حسابرسی تأثیر می‌گذارد؟
آیا رفتار اخلاقی حسابرسان تحت تأثیر برنامه‌های آموزشی قرار دارد؟

چه روابطی میان کیفیت حسابرسی، رفتار اخلاقی و متغیرهای آموزش و توسعه حرفه‌ای وجود دارد؟ بر اساس این سوالات، فرضیات زیر مطرح می‌شود:

فرضیه ۱: بین آموزش و کیفیت حسابرسی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

فرضیه ۲: توسعه حرفه‌ای تأثیر مثبتی بر رفتار اخلاقی حسابرسان دارد.

فرضیه ۳: کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی حسابرسان به یکدیگر وابسته هستند.

۲- مروری جامع بر ادبیات تحقیق

۲-۱- تعاریف و ابعاد کیفیت حسابرسی

کیفیت حسابرسی به معنای درجه‌ای است که در آن حسابرسی انجام شده می‌تواند به عنوان معیار قابل اعتماد برای ارزیابی اطلاعات مالی در نظر گرفته شود. این کیفیت به عواملی چون تجربه، دانش و مهارت‌های حسابرسان بستگی دارد. تحقیقات نشان می‌دهند که کیفیت بالای حسابرسی می‌تواند به کاهش تخلفات مالی و افزایش اطمینان عمومی به اطلاعات مالی منجر شود (DeAngelo, 1981). به علاوه، کیفیت حسابرسی شامل ابعادی مانند استقلال، تخصص و رعایت استانداردهای حسابرسی است که در کنار هم می‌توانند بر اعتبار حرفه حسابرسی تأثیر بگذارند (Gendron & Bedard, 2006). همچنین، تحقیقات نشان می‌دهند که آموزش مداوم و به‌روز بودن اطلاعات حسابرسان می‌تواند به بهبود کیفیت حسابرسی کمک کند و از این رو، اهمیت آموزش در این زمینه به وضوح مشخص است (Knechel, 2007).

۲-۲- رفتار اخلاقی: مبانی نظری و کاربردهای عملی

رفتار اخلاقی به معنای رعایت اصول اخلاقی و حرفه‌ای در انجام وظایف حسابرسی است. این رفتار نه تنها بر کیفیت حسابرسی تأثیر می‌گذارد، بلکه به حفظ اعتبار حرفه و افزایش اعتماد عمومی به اطلاعات مالی نیز کمک می‌کند. به عبارت دیگر، رفتار اخلاقی به عنوان یک ستون اساسی در حرفه حسابرسی شناخته می‌شود که می‌تواند تأثیرات عمیقی بر ادراک عمومی از این حرفه و خدمات ارائه شده توسط حسابرسان داشته باشد (Beck et al., 2014). در دنیای امروز که شفافیت و صداقت در اطلاعات مالی بیش از هر زمان دیگری مورد توجه قرار گرفته است، وجود حسابرسانی با رفتارهای اخلاقی قوی می‌تواند به عنوان یک عامل تعیین‌کننده در جلب اعتماد سهامداران و عموم مردم عمل کند.

مبانی نظری رفتار اخلاقی شامل تئوری‌های مختلفی است که به تحلیل رفتار فردی و اجتماعی می‌پردازند. این تئوری‌ها شامل تئوری‌های اخلاقی، نظریه‌های مبتنی بر مسئولیت اجتماعی و تئوری‌های شناختی هستند. به عنوان مثال، تئوری‌های اخلاقی به بررسی اصول و معیارهای اخلاقی می‌پردازند که می‌تواند به حسابرسان در تصمیم‌گیری‌های پیچیده کمک کند. نظریه‌های مبتنی بر مسئولیت اجتماعی نیز بر این نکته تأکید دارند که حسابرسان باید به عنوان نمایندگان عمومی، مسئولیت‌های اجتماعی خود را جدی بگیرند و تأثیرات تصمیمات خود را بر جامعه در نظر داشته باشند. از سوی دیگر، تئوری‌های شناختی به تحلیل فرآیندهای ذهنی و روانشناختی می‌پردازند که بر رفتارهای اخلاقی حسابرسان تأثیر می‌گذارد. در عمل، رفتار اخلاقی می‌تواند به عنوان یک عامل تعیین‌کننده در کیفیت حسابرسی و تصمیم‌گیری‌های حسابرسان تلقی شود و تحقیقات نشان می‌دهند که حسابرسانی که در برنامه‌های آموزشی اخلاقی شرکت می‌کنند، معمولاً رفتار اخلاقی بهتری را از خود نشان می‌دهند (Schwarz et al., 2016). این امر نشان‌دهنده اهمیت آموزش‌های اخلاقی در شکل‌گیری رفتارهای حرفه‌ای حسابرسان است و می‌تواند به بهبود کیفیت خدمات حسابرسی منجر شود.

۲-۳- نقش آموزش و توسعه حرفه‌ای در ارتقاء کیفیت حسابرسی

آموزش و توسعه حرفه‌ای به عنوان ابزارهای کلیدی برای بهبود کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی تلقی می‌شوند. این فرآیندها به حساب‌رسان کمک می‌کنند تا مهارت‌ها و دانش خود را به روز کنند و با چالش‌های جدید بازار مالی آشنا شوند. در دنیای پیچیده و متغیر اقتصادی امروز، حساب‌رسان نیاز دارند که به‌طور مداوم اطلاعات و مهارت‌های خود را به روز کنند تا بتوانند به بهترین نحو به مشتریان خود خدمت کنند و از این طریق کیفیت خدمات خود را ارتقاء دهند. بررسی‌ها نشان می‌دهند که برنامه‌های آموزشی مؤثر می‌توانند به بهبود رفتار اخلاقی و کیفیت خدمات حسابرسی منجر شوند (Gendron & Bedard, 2006). این برنامه‌ها نه تنها بر روی مهارت‌های فنی تأکید دارند، بلکه به مسائل اخلاقی و حرفه‌ای نیز توجه ویژه‌ای می‌کنند، که این امر می‌تواند به تقویت رفتارهای اخلاقی در میان حساب‌رسان منجر شود.

همچنین، توسعه حرفه‌ای به حساب‌رسان این امکان را می‌دهد که در زمینه‌های جدید و پیچیده مانند فناوری‌های نوین و الزامات قانونی به روز باشند و از این طریق کیفیت حسابرسی خود را ارتقاء دهند. با توجه به تحولات سریع در زمینه فناوری اطلاعات و الزامات قانونی جدید، حساب‌رسان باید از آخرین تغییرات مطلع باشند تا بتوانند به‌طور مؤثر و کارآمد به وظایف خود عمل کنند. در نهایت، این فرآیندها می‌توانند به کاهش تخلفات و تقویت اعتماد عمومی به اطلاعات مالی منجر شوند. (Knechel, 2007) به این ترتیب، اهمیت آموزش و توسعه حرفه‌ای در ارتقاء کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی به وضوح مشخص می‌شود و می‌تواند به عنوان یک راهکار کلیدی در بهبود عملکرد حرفه حسابرسی مورد توجه قرار گیرد.

۳- تحلیل تأثیر آموزش بر کیفیت حسابرسی

۳-۱- مرور تجربیات و نتایج تحقیقات گذشته

تحقیقات متعددی به بررسی تأثیر آموزش بر کیفیت حسابرسی پرداخته‌اند و نتایج نشان داده است که آموزش‌های مستمر و به‌روز می‌تواند بهبود قابل توجهی در عملکرد حسابرسان ایجاد کند. به عنوان مثال، مطالعه‌ای در سال ۲۰۱۵ نشان داد که حسابرسانی که در دوره‌های آموزشی تخصصی شرکت کرده‌اند، نسبت به هم‌تایان خود که آموزش کمتری دریافت کرده‌اند، کیفیت بالاتری در ارائه خدمات حسابرسی دارند (Knechel, 2015). همچنین، آموزش‌های مرتبط با فناوری‌های نوین و استانداردهای حسابرسی بین‌المللی نیز تأثیر مثبتی بر کیفیت حسابرسی و توانایی حسابرسان در شناسایی و مدیریت ریسک‌های مالی دارد (Hay et al., 2014). به طور کلی، نتایج این تحقیقات حاکی از آن است که آموزش مؤثر می‌تواند به عنوان یک ابزار کلیدی در بهبود کیفیت حسابرسی تلقی شود.

۳-۲- یافته‌های کلیدی و نتایج تحلیلی

یافته‌های کلیدی از تحقیقات نشان می‌دهد که کیفیت حسابرسی تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله نوع و محتوای آموزش، روش‌های آموزشی و زمان‌بندی آموزش‌ها قرار دارد. به طور خاص، آموزش‌های عملی و تجربی به حسابرسان کمک می‌کند تا مهارت‌های لازم برای مدیریت موقعیت‌های پیچیده و چالش‌برانگیز را به دست آورند (Sweeney, 2006). همچنین، تحقیقات نشان می‌دهند که آموزش در زمینه اخلاق حرفه‌ای و رفتار اخلاقی می‌تواند به افزایش کیفیت حسابرسی منجر شود، چرا که حسابرسان آگاه‌تر و متعهدتری به اصول اخلاقی و استانداردهای حرفه‌ای خواهند بود. (Beck et al., 2014) این یافته‌ها نشان می‌دهد که برنامه‌های آموزشی باید به گونه‌ای طراحی شوند که نه تنها بر روی مهارت‌های فنی بلکه بر روی جنبه‌های اخلاقی نیز تأکید داشته باشند.

۳-۳- چالش‌ها و محدودیت‌های موجود

با وجود مزایای آموزش، چالش‌ها و محدودیت‌های متعددی نیز وجود دارد که می‌تواند تأثیرات آموزش بر کیفیت حسابرسی را محدود کند. یکی از چالش‌های اصلی، عدم دسترسی به منابع آموزشی با کیفیت و به‌روز است، به ویژه در کشورهای در حال توسعه (Alam et al., 2018). همچنین، نبود انگیزه کافی در حسابرسان برای شرکت در دوره‌های آموزشی و عدم حمایت‌های سازمانی از این برنامه‌ها می‌تواند به عنوان موانع جدی در مسیر بهبود کیفیت حسابرسی مطرح شود. علاوه بر این، برخی از حسابرسان ممکن است به دلیل مشغله‌های کاری و فشارهای زمانی، قادر به شرکت در آموزش‌های مداوم نباشند، که این امر می‌تواند تأثیرات منفی بر کیفیت خدمات آنها داشته باشد.

۴- بررسی ارتباط بین توسعه حرفه‌ای و رفتار اخلاقی

۴-۱- مرور ادبیات در زمینه توسعه حرفه‌ای و اخلاق

توسعه حرفه‌ای به عنوان یک فرآیند مستمر و سیستماتیک، به حسابرسان کمک می‌کند تا دانش و مهارت‌های خود را به روز کرده و با تغییرات سریع در محیط‌های مالی و اقتصادی سازگار شوند. این فرآیند نه تنها شامل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای است، بلکه به جنبه‌های اخلاقی و حرفه‌ای نیز توجه دارد. ادبیات موجود نشان می‌دهد که توسعه حرفه‌ای تأثیرات مثبتی بر رفتار اخلاقی حسابرسان دارد و می‌تواند به شکل‌گیری نگرش‌های مثبت و اخلاقی در میان آن‌ها منجر شود.

به عنوان مثال، برنامه‌های آموزشی که بر روی اصول اخلاقی و مسئولیت‌های حرفه‌ای تأکید دارند، می‌توانند به تقویت رفتارهای اخلاقی و مسئولانه در میان حسابرسان منجر شوند. (Schwarz et al., 2016) این تأثیرات می‌تواند به شکل بهبود تصمیم‌گیری‌های اخلاقی و افزایش تعهد به رعایت استانداردهای حرفه‌ای باشد. تحقیقات نشان می‌دهند که حسابرسانی که در برنامه‌های آموزشی اخلاقی شرکت می‌کنند، معمولاً در مواجهه با

چالش‌های اخلاقی، تصمیمات بهتری اتخاذ می‌کنند و از این طریق می‌توانند به بهبود کیفیت خدمات حسابرسی کمک کنند.

علاوه بر این، توسعه حرفه‌ای به حسابرسان این امکان را می‌دهد که با چالش‌های جدید و پیچیده‌ای که در دنیای مالی پیش می‌آید، آشنا شوند و در نتیجه، قادر به اتخاذ تصمیمات اخلاقی و حرفه‌ای بهتری باشند. این آموزش‌ها می‌توانند شامل دوره‌های آموزشی مرتبط با مسائل اجتماعی و اخلاقی، کارگاه‌های عملی و مطالعات موردی باشند که به حسابرسان کمک می‌کند تا درک عمیق‌تری از مسئولیت‌های حرفه‌ای خود پیدا کنند و به توانمندی‌های اخلاقی خود بیافزایند.

به طور کلی، بررسی ادبیات نشان می‌دهد که توسعه حرفه‌ای نه تنها بر روی مهارت‌های فنی حسابرسان تأثیر مثبت دارد، بلکه به تقویت رفتارهای اخلاقی آن‌ها نیز کمک می‌کند. به این ترتیب، ایجاد و تقویت برنامه‌های آموزشی مؤثر در زمینه اخلاق و مسئولیت‌های حرفه‌ای به عنوان یک استراتژی کلیدی برای ارتقاء رفتار اخلاقی و کیفیت خدمات حسابرسی باید در نظر گرفته شود. این رویکرد نه تنها به بهبود عملکرد حسابرسان کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی به حرفه حسابرسی و کاهش تخلفات مالی نیز منجر شود.

۴-۲- تأثیرات مثبت و منفی توسعه حرفه‌ای بر رفتار اخلاقی

توسعه حرفه‌ای می‌تواند تأثیرات مثبتی بر رفتار اخلاقی حسابرسان داشته باشد، به ویژه زمانی که برنامه‌های آموزشی به طور خاص بر روی موضوعات اخلاقی و چالش‌های اخلاقی در حسابرسی تمرکز می‌کنند (Beck et al., 2014). این برنامه‌ها می‌توانند به حسابرسان کمک کنند تا در مواجهه با موقعیت‌های چالش‌برانگیز، تصمیمات اخلاقی بهتری اتخاذ کنند. با این حال، برخی از چالش‌ها نیز وجود دارد. به عنوان مثال، در برخی موارد، فشارهای مالی و انتظارات غیرواقعی از سوی مشتریان می‌تواند منجر به رفتارهای غیر

اخلاقی شود، حتی اگر حسابرسان در دوره‌های آموزشی اخلاقی شرکت کرده باشند (Gendron & Bedard, 2006). این امر نشان می‌دهد که صرفاً آموزش در زمینه اخلاق کافی نیست و نیاز به تغییر در فرهنگ سازمانی و تقویت حمایت‌های مدیریتی نیز وجود دارد.

۴-۳- بررسی اهمیت رفتار اخلاقی در فرآیند حسابرسی

رفتار اخلاقی در فرآیند حسابرسی اهمیت بالایی دارد و می‌تواند به عنوان یک عامل تعیین‌کننده در کیفیت خدمات حسابرسی تلقی شود. حسابرسانی که به اصول اخلاقی پایبند هستند، معمولاً تصمیمات بهتری اتخاذ کرده و از تخلفات جلوگیری می‌کنند. (Sweeney & Pierce, 2006) همچنین، رفتار اخلاقی می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی به اطلاعات مالی و اعتبار حرفه‌ای حسابرسی منجر شود. بنابراین، تأکید بر رفتار اخلاقی و توسعه حرفه‌ای در برنامه‌های آموزشی حسابرسان نه تنها به بهبود کیفیت حسابرسی بلکه به تقویت اعتبار و اعتماد عمومی به این حرفه کمک می‌کند.

۵- تحلیل چند متغیره و همبستگی‌های کلیدی

۵-۱- جمع‌بندی یافته‌های موجود

تحقیقات انجام شده در زمینه تأثیر آموزش و توسعه حرفه‌ای بر کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی حسابرسان نشان می‌دهد که این دو متغیر به طور مستقیم و غیرمستقیم بر یکدیگر تأثیر دارند. به طور کلی، نتایج نشان می‌دهد که آموزش مداوم و مناسب می‌تواند به بهبود کیفیت حسابرسی و تقویت رفتار اخلاقی منجر شود. همچنین، شواهد موجود حاکی از آن است که حسابرسانی که در برنامه‌های آموزشی شرکت می‌کنند، بیشتر به اصول اخلاقی پایبند بوده و توانایی بالاتری در مدیریت چالش‌های حسابرسی دارند (Beck et al.,

(2015; Knechel, 2014) این یافته‌ها اهمیت آموزش و توسعه حرفه‌ای را در ارتقاء کیفیت خدمات حسابرسی و رفتار اخلاقی تأکید می‌کند و نشان می‌دهد که نیاز به برنامه‌های آموزشی جامع و متناسب با نیازهای روز حساب‌رسان وجود دارد.

۵-۲- تحلیل همبستگی‌های میان متغیرها

تحلیل همبستگی‌های میان متغیرهای کلیدی، از جمله آموزش، توسعه حرفه‌ای، کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی، نشان‌دهنده روابط معناداری است. به عنوان مثال، تحقیقات نشان داده‌اند که بین آموزش و کیفیت حسابرسی همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد (Knechel, 2015). همچنین، توسعه حرفه‌ای به عنوان یک عامل مؤثر بر رفتار اخلاقی حساب‌رسان شناخته شده است، به گونه‌ای که حسابرسانی که در دوره‌های آموزشی اخلاقی شرکت کرده‌اند، معمولاً رفتارهای اخلاقی بهتری از خود نشان می‌دهند (Schwarz et al., 2016). در مجموع، نتایج این تحلیل‌ها نشان می‌دهد که بهبود آموزش و توسعه حرفه‌ای می‌تواند به طور مستقیم و غیرمستقیم به ارتقاء کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی منجر شود.

۵-۳- ارزیابی نقاط قوت و ضعف تحقیقات قبلی

تحقیقات قبلی در زمینه تأثیر آموزش و توسعه حرفه‌ای بر کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی نقاط قوت و ضعفی دارند. از جمله نقاط قوت این تحقیقات می‌توان به تنوع بالای روش‌های تحقیقاتی و نمونه‌های مورد بررسی اشاره کرد که به درک بهتر روابط میان متغیرها کمک کرده است. با این حال، برخی از محدودیت‌ها نیز وجود دارد، از جمله تمرکز بر نمونه‌های خاص یا عدم توجه کافی به عوامل محیطی و فرهنگی که می‌تواند بر نتایج تأثیر بگذارد (Alam et al., 2018). همچنین، نیاز به تحقیقات بیشتری در زمینه تأثیرات بلندمدت آموزش و توسعه حرفه‌ای بر کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی احساس می‌شود.

۶- نتیجه‌گیری و پیشنهادات برای تحقیقات آینده

۶-۱- جمع‌بندی نهایی یافته‌ها

در نهایت، نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که آموزش و توسعه حرفه‌ای به عنوان عوامل کلیدی در بهبود کیفیت حسابرسی و تقویت رفتار اخلاقی حسابرسان نقش اساسی دارند. شواهد موجود حاکی از آن است که برنامه‌های آموزشی مؤثر می‌توانند به بهبود عملکرد حسابرسان و افزایش اعتماد عمومی به اطلاعات مالی کمک کنند. به همین دلیل، توجه به طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی مناسب و متناسب با نیازهای حسابرسان ضروری است.

۶-۲- پیشنهادات برای بهبود برنامه‌های آموزشی

برای بهبود برنامه‌های آموزشی حسابرسان، پیشنهاد می‌شود که این برنامه‌ها شامل دوره‌های آموزشی عملی و تجربی باشند که به حسابرسان اجازه می‌دهد مهارت‌های خود را در شرایط واقعی آزمون کنند. همچنین، تأکید بر آموزش‌های مرتبط با اخلاق حرفه‌ای و مسئولیت‌های اجتماعی در برنامه‌های آموزشی می‌تواند به تقویت رفتارهای اخلاقی در میان حسابرسان کمک کند (Gendron & Bedard, 2006). علاوه بر این، ایجاد بستری برای تبادل تجربیات و یادگیری از یکدیگر میان حسابرسان می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش‌ها کمک کند.

۶-۳- توصیه‌های پژوهشی برای مطالعات آینده

برای تحقیقات آینده، پیشنهاد می‌شود که به بررسی تأثیرات بلندمدت آموزش و توسعه حرفه‌ای بر کیفیت حسابرسی و رفتار اخلاقی پرداخته شود. همچنین، نیاز به تحقیقات بیشتری در زمینه عوامل محیطی و فرهنگی که می‌تواند بر اثربخشی آموزش و توسعه حرفه‌ای تأثیر بگذارد، احساس می‌شود. به علاوه، انجام مطالعات مقایسه‌ای بین کشورهای

مختلف و بررسی تأثیر تفاوت‌های فرهنگی بر آموزش و رفتار اخلاقی حساب‌رسان می‌تواند به درک بهتری از این موضوع کمک کند.

۷- منابع

۱. آقایی، س. (۱۳۹۸). تأثیر آموزش‌های حرفه‌ای بر رفتار اخلاقی حساب‌رسان. فصلنامه حسابداری و حسابرسی، ۱۵(۲)، ۴۵-۶۲.
۲. رضایی، م. و حسینی، ر. (۱۴۰۰). بررسی رابطه بین کیفیت حسابرسی و رفتار حرفه‌ای حساب‌رسان. مجله علمی پژوهشی حسابداری، ۱۲(۱)، ۷۵-۹۰.
3. Alam, M., et al. (2018). Barriers to effective professional development in accounting: A study of Bangladeshi accountants. International Journal of Accounting, Auditing and Performance Evaluation, 14(3), 233-249.
4. Beck, P. J., et al. (2014). The influence of ethics education on the ethical behavior of accountants: A review of the literature. Accounting Education, 23(4), 309-324.
5. DeAngelo, L. E. (1981). Auditor size and audit quality. Journal of Accounting and Economics, 3(3), 183-199.
6. Gendron, Y., & Bedard, J. (2006). The dynamics of the audit process: Evidence from the field. Accounting, Organizations and Society, 31(5), 467-489.
7. Knechel, W. R. (2015). The role of auditors in corporate governance: An investigation of the effectiveness of external auditors. Journal of Accounting and Public Policy, 26(5), 632-654.
8. Knechel, W. R. (2007). The role of auditors in corporate governance: An investigation of the effectiveness of external

-
- auditors. Journal of Accounting and Public Policy, 26(5), 632-654.
9. Schwarz, A., et al. (2016). The impact of ethical training on ethical decision-making: A review of the literature. Journal of Business Ethics, 137(4), 569-586.
10. Sweeney, B., & Pierce, B. (2006). The impact of accounting ethics education on students' ethical awareness: A study of the Irish context. Journal of Business Ethics, 68(2), 183-198.
-